

GONIEC KRAKOWSKI © 2 Mk.

Redakcja i administr.: Kraków, Dunajewskiego 7, Telefon Nr. 2502.

Biuro miastowe administracji: Karmelicka Nr. 16. Telefon Nr. 2086.

Pronumerata w Krakowie: miesięcznie M. 55.— Z odnośnieniem do domu oraz na prowincyi miesięcznie M. 60.— Rękopisów redakcyja nie zwraca

Nr. 157. — Rok III.

Kraków, Czwartek 10 czerwca 1920.

Redaktor naczelny: Dr. Roger Battaglia.

Przelamanie frontu bolszewickiego.

Zajęcie Dokszyca, Głębokiego, Hermanowic i Łuszek. — Bolszewicy dobijają naszych rannych.

Warszawa (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 8 czerwca:

Nasza kontrofenzywa na froncie między Dzwilą a Borysowem w szybkim tempie postępuje naprzód. Grupy uderzenia, pod kierownictwem gen. Szeptyckiego i gen. Sosnkowskiego, przelały front bolszewicki i działając koncentrycznie w kierunku na linię kolejową Mołodoczo-Połock w dniu 5 czerwca, przez zajęcie Dokszyca i Głębokiego, nawiązały ze sobą bezpośrednią łączność. Nieprzyjaciel, łamiąc się zaciekle w rejonie Dołhinowa, Krzywic, będąc oskrzydłony, zmuszony był do pospieszego odwrotu, tracąc magazyny i część swojego taboru. Bolszewicy stawiali zacięty opór szczególnie na

skrzydłach frontu naszej kontrofenzwy, cofając się krok za krokiem w krwawych walkach i ponosząc ciężkie straty w zabitych i rannych. W dniu 7 b. m. wojska nasze zajęły Hermanowic i Łuski. Wzięto w walkach w dniu tym kilkaset jeńców i 40 karabinów maszynowych. Bolszewicy, mszcząc się, dobijają w okrutny sposób naszych rannych jeńców. Wypady nieprzyjacielskie pod Ręczycą i Garwołem zostały odparte. Między ujściem Prypeci a ujściem Teterowa ciężkie walki w toku. Na Ukrainie silny atak na Hajsyn z powodzeniem odparto. W rejonie między Swirą a Pohrebyszczem walki trwają.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego: Kuliński, gen. podpor.

Zwycięstwa na froncie podolskim.

Warszawa (Tel. M.) Ze Zmerynki telegrafują: Na froncie podolskim otrzymali bolszewicy znaczne posiłki, które rzucili natychmiast na front, starając się za wszelką cenę przerwać go. Wojska nasze odparły krwawo wszystkie ataki bol-

szewickie, przyczem bolszewicy ponieśli olbrzymie straty. Wojska nasze zajęły Żerdinówkę, Tłumar, Ignacówkę, Kuźmice. Miejscowość Olszanka chwilowo stracona przez wojska Powitlenki została przez Ukraińców ponownie zajęta.

Polityczne nieporozumienia aktualne.

Kraków, 9 czerwca.

Są dwie kwestye obecnie, które budzą wielkie zdenerwowanie, równe zainteresowaniu, w europejskim świecie politycznym. Jedna — to zbliżanie się terminu rozpoczęcia obrad w Spaa; druga — to pobyt Krasina w Londynie i związanie z nim okoliczności i zawikłania. Obie zaś razem łączą się ze sobą w konsekwencyach w jedną wielką mgławicę niepewności, grożącą wyłonieniem się konfliktów wśród europejskich mocarstw koalicyjnych.

Zbliżanie się konferencji w Spaa — która ma jednak „widoki” odroczenia do 20-go bm., jeżeli nie dalej — wywołuje szczególny niepokój nerwowo-finansowy, jeżeli się tak wyrazić można, zwłaszcza we Francyi. Jak wiadomo, rozważana tam ma być przedewszystkiem kwestya „reparations” — odszkodowań, których sumę już ustalono na 120 miliardów marek w złocie i z których lwia część ma przypaść Francyi. Ile przypadnie i jak, względnie kiedy będzie wypłacona — oto, co jest ważne dla Francyi potrzebującej natychmiast gotówki. Tymczasem są obawy, że na konferencji z innej strony koalicyjnej przedewszystkiem ze strony Anglii, będzie się okazać na tym punkcie zbyt dużo pobłażania dla Niemców, wywołanego ich obecną ciężką — chociaż sporną jest kwestya, w jakim stopniu — sytuacją gospodarczą. Anglia nie potrzebuje w tym stopniu gotówki i, aczkolwiek jest zapewne wierzyicielem nie mniej bezwzględny, może poczekać, a Francyi jest pilno. Wszelka odwłoka jest dla niej bezpośrednio i pośrednio stratą. To też prasa francuska pragnie wzbudzić co najmniej niedowierzanie — zarówno co do obecnej niezdolności płatniczej Niemiec, jak co do bezstronności na tym punkcie Anglii. Gdy się rada najwyższa zbierze, aby przygotować konferencyę w Spaa — pisze „Temps” — chcemy wierzyć, że szefowie państw sprzymierzonych będą mieć koło siebie osoby dobrze poinformowane o stanie ekonomicznym i finansowym Niemiec. Nie może bowiem być, aby się polityka niemiecka koalicyi toczyła, jak jej polityka rosyjska — wśród głębokiej ignorancji, która prowadzi do niebezpiecznych eksperymentów — robi tu „Temps” aluzyę do pertraktacji z rządem bolszewickim za pośrednictwem Krasina w Londynie.

Były prezydent Raymond Poincaré, który zrezygnował ze stanowiska przewodniczącego całej „commissions des reparations” po ten jest także pesymistą na tym punkcie. Jest on zdania, że już traktat wersalski jest zbyt względny dla Niemców, nie każąc im wcale płacić bezpośrednich kosztów wojny, podczas gdy np. Niemcy po r. 1870-71 kazali Francyi zapłacić sobie, zabierając jej Alzacyę i Lotaryngię, absolutnie wszystkie koszty wojny najezdniczej.

Traktat liczy się z niemożnością płatniczą Niemiec i krzywdzi w ten sposób Francję, której wydatki wojenne były wydatkami na obronę swojego terytorium. Jednak, że co do szkód zrządzonych przez Niemcy traktat stoi na stanowisku, że za nie wszystkie Niemcy muszą zapłacić i nie bierze wcale pod uwagę, jaka jest w tej chwili ich zdolność płatnicza. Tego stanowiska Poincaré radzi się trzymać — pisząc sprawozdanie o swym rezygnacji w „Revue des deux mondes” — na konferencji w Spaa. Niestety traktat dla Francyi twierdzi Poincaré — jest jak ów „peau de chagrin” tajemniczy jaszczur ze znanej powieści Balzaca, ale o wprost przeciwnych właściwościach. Podczas gdy bohater Balzaca, de Valentin, wzięwszy swój jaszczur za zmiar w ręce, widział albo jakieś marzenie urzeczywistnionem albo życzenie spełnionem, Francya, kiedy tylko dotknie się traktatu, ma zaraz przed oczami widmo jego rewizyi. Poincaré przewiduje, że konferencya w Spaa jeżeli się nie przedsięwzięnie zaważaśu środków zapobiegaw-

Podział Śląska Cieszyńskiego między Polskę a Czechy.

Cieszyn, Bogumin, Karwina, Frysztat, Dąbrowa i Sucha wraz z okęgami Przystadną Polsce. — Okręg frydecki i część frysztackiego — Czechom.

Kraków, 9 czerwca.

(4) W uzupełnieniu naszego wczorajszego doniesienia o podziale Śląska Cieszyńskiego — podajemy obecnie szersze wiadomości, jakie przyjdą w tej kwestyi „N. Fr. Presse” z Morawskiej Ostrawy:

Wedle wiadomości — pisze dziennik wiedeński — z kół zbliżonych do komisji plebiscytowej w Cieszynie, nastąpiło już rozstrzygnięcie w sprawie sporu cieszyńskiego. Najwyższa Rada powzięła już decyzję, nie bardzo przychylną dla Czech. Zdaje się, że zrezygnowano już z plebiscytu, gdyż ten wydaje się nie do przeprowadzenia. W Paryżu obawiają się, że plebiscyt doprowadzi do krwawych wypadków, którym komisya plebiscytowa, rozporządzająca skromnymi siłami, militarnymi, nie zapobiegnie.

Na mocy więc powyższego rozstrzygnięcia, granicę państwową między Polską a Czechami ma tworzyć linia demarkacyjna — tak, że tylko nie-

znaczna część Śląska Cieszyńskiego przypadła-by Czechom, a mianowicie cały okręg frydecki i tylko drobna część okręgu frysztackiego. Reszta Śląska Cieszyńskiego wcielona zostanie do Polski. W ten sposób w skład Polski weszłyby: Cieszyn wraz z całym okręgiem, dalej Karwina z zagłębiem węglowym, Frysztat, Dąbrowa i Sucha. W miejscowościach tych leżą największe kopalnie węgla.

Nad odszkodowaniem (?) dla Czech wskutek takiego rozstrzygnięcia toczą się jeszcze pertraktacje. W szczególności dotyczą one użycia kolei koszycko-bogumińskiej od Bogumina (przypadnie również Polsce) aż do Sillein (?), dalej budowy nowej linii kolejowej do kotłowni Ostrawicy, celem połączenia ze Słowaczczyzną, wreszcie w sprawie wystarczającego zaopatrzenia przemysłu czeskiego w węgiel z przyznanych Polsce obszarów.

Przesilenie ministeryjne.

Gabinet bez ludowców. — Asekuracyjny wyjazd min. Patka i Grabskiego

Warszawa (tel. M.). Kryzys gabinetowy wbachł. Komisya aprowizacyjna, obradująca dziś w pełnym komplecie, zgodziła się 17 głosami przeciw 14 głosom na reasumcyę uchwały w sprawie sekwestru ziemiopłodów i przystąpiła do obrad nad rządowym projektem ustawy. Uchwała ta zapadła wbrew energicznemu protestom ludowców wszystkich odcieni. Pozwała to przypuszczać, że komisya także in merito stanie na stanowisku projektu rządowego. Tymczasem Piastowcy zwołali posiedzenie swego klubu zaraz po zakończeniu plenarnej posiedzenia Sejmu. Na tem posiedzeniu pominięto sprawę sekwestru, a natomiast zaatakowano stro kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych, wniósłszy do odwołania pp. Bardla i Kłernika oraz Dąbskiego z gabinetu.

Co do pana Dąbskiego, to odwołanie go nastąpiło z 24-godzinnym opóźnieniem, albowiem p. Dąbski zrobił sam to wczoraj w nocy. Minister Patek, opuściwszy Warszawę, zawiadomił o tem wyłącznie prezesa ministrów, pana Skulskiego i

wiceministra Dąbrowskiego, przelajając na tego ostatniego zastępstwo w czasie swojej nieobecności. O wyjeździe ministra Patka p. Dąbski dowiedział się przypadkowo późną nocą i natychmiast udał się do prezydenta ministrów, komunikując mu swoje ustąpienie. Tem samem w gabinetcie pana Skulskiego niema obecnie ani jednego ludowca. Wyjazd min. Patka spotkał się z ogólnym zaumiesieniem. Powazne koła poselskie oświadczały, że min. Patek wyjazdem ratował swoją tekę, licząc na to, że w razie nieobecności jego w Warszawie nie usuną go z fotelu ministeryjnego. W ślady min. Patka zamierza również pojsć Władysław Grabski, minister skarbu, który zapowiedział swój wyjazd do Paryża w niedzielę dnia 12 b. m., przyczem nad Sekwaną pragnie zabawić dwa tygodnie. Jakże rzeczowe względy powodują pana Grabskiego do wyjazdu jest na razie tajemnicą. Kuloary przyjęły to złośliwemi przypuszczeniami, że min. Grabski również próbuje Patkowskiej asekuracji.

czych, może się stać „najniebezpieczniejszą z przygód“.

Czy jest np. koniecznym — pyta — zapraszać na nią szefa rządu niemieckiego, gdy prasa niemiecka z góry oświadcza, że ten nieprzyjmie zaproszenia, jeżeli mu się przyzna na konferencji tylko głos doradczy. I Poincaré kończy swoje wywody oświadczeniem, że czas jest zadzwonić na alarm.

Nie trzeba dodawać, że większość prasy francuskiej solidaryzuje się zarówno z temi wywodami, jak konkluzjami i obawami. Żąda ona bezwzględności wobec Niemiec w kwestyi wypłaty odszkodowań i nieodkładania terminów, a nie ufa bezstronności Anglii. Co do nas to niewątpliwie interes Polski, która partycypować w konferencji w Spaa powinna, idzie raczej po jednej linii z polityką francuską w tej kwestyi. Odszkodowania od Niemiec nam się również należą i wypłacone być powinny możliwie szybko. Anglia: reflektuje raczej na inne koncesje gospodarczej natury, wreszcie może poczekać, pewna, że swoje pretensje będzie w stanie i później wyegzekwować pod jakąkolwiek formą. Kontrahenci słabsi zdają sobie sprawę, że jeżeli wspólny nacisk interesowanych zaraz nie zmusi Niemiec do spełnienia swych zobowiązań, to później będzie to dla nich tem trudniejsze dla każdego z osobna, w miarę, jak regenerujące się Niemcy będą coraz silniejsze, a czas, który wszystko rujnuje, nadmieszczy i tak dość słabą konstrukcją obecnego układu politycznego i rozluźni węzły porozumień.

Z nieufnością Francji wobec Anglii i jej stanowiska na konferencji w Spaa łączy się jeszcze większa nieufność do stanowiska Anglii w konferencyach, toczących się obecnie z przedstawicielem rządu sowiektów Krasinem w Londynie. Prasa francuska, zupełnie słusznie widzi w nich konsekwencyę wrzenia wśród ludów wschodu w posiadłościach angielskich, podsycanego świadomie przez bolszewików dla wywołania presyi na Anglię. Najbardziej efektywnym etapem tej polityki bolszewickiej wobec Anglii, którą „Temps“ nazywa polityką szantażu, jest zajęcie przez bolszewików większej części Persyi i porozumienie się ich z rządem perskim przeciwko Anglii.

Prasa francuska obawia się jednak, żeby szantaż ten nie okazał się zbyt trafnie wymierzonym i nagrodzonym przez Anglię kosztem innych sprzymierzeńców. Obawia się mianowicie, żeby Anglia, dla uzyskania „spokoju“ od agitacji w Persyi, w Indjach, wśród mahometan w Azji mniejszej i Syrii, nie poszła na zbyt daleko idące koncesje dla rządu sowiektów w polityce międzynarodowej, ażeby nie ustanowiła związku pomiędzy swojemi mahometansko-indyjskiemi interesami a całą polityką koalicji i Ligi Narodów wobec Bolszewii „Temps“ oburza się słusznie w artykule wstępnym „Kijów i Enzell“, że Bolszewia między innemi ze swej pomyslniej awantury w Persyi chce wykucć oręż dla zatrzymania zwycięskiej ofensywy polskiej przeciwko Rosyi — drogą oddziaływania na Anglię w duchu przeciwpolskim, chcąc sprzedać wstrzymanie swojej azyatyckiej „ofensywy“ przeciwko Anglii za cenę wstrzymania przez Anglię ofensywy polskiej przeciw Rosyi.

Na drugi dzień zaś, nawiązując znowu do „tej perskiej awantury“ z racyi zwrócenia się perskie go ministra spraw zagranicznych „in partibus infidelium“ do Ligi Narodów o intencjonę przeciwko bolszewikom. „Temps“ widzi w tem próbę dla Ligi Narodów, przestrzegając przed wszelką jej interwencją, która musiałaby mieć za przesłankę uznanie rządu sowiektów za rząd prawowity. Rozważając możność interwencji zbrojnej „Temps“ zdaje sobie sprawę, że nie dałoby się do niej namówić inne państwa koalicji a nie chce, by tę misję zlecono Anglii, twierdząc, że byłoby to uznaniem protektoratu Anglii nad Persyą. „A wszakże traktat anglo-perski z dnia 9 sierpnia 1919 r. dotąd nie został przedłożony radzie najwyższej“ — dodaje złośliwie wytykając Anglii jej sprzeczne w tej sprawie stanowisko z intencjami i rzeczywistemi zasadami polityki Ligi Narodów — powiększanie imperyum brytyjskiego kosztem niepodległych narodów. Wogóle Anglii jest rzeczywiscie bardzo wiele do wytknięcia, ale bardzo nie wiele do zrobienia, bo — niema komu...

Jest jeszcze i drugi powód, mniej wynimiany, ale bardzo realny, dla którego pertraktacje z Krasinem budzą we Francji niepokój i rozdrażnienie. Ciągłe się powtarza, że Krasin przyjechał do Landynu kupować złoto. To złoto — podobno jeszcze reprezentujące wartość około 2 i pół miliardów podług dawnej ceny — zabrane przez bolszewików carskiemu rządowi,

jest jedna z pewniejszych i uchwytniejszych gwarancji, że około 20-miliardowe należności Francji w Rosyi będą zapłacone. Krasin zaś oświadcza, że rząd bolszewicki długów Rosyi carskich nie uznaje, płacić ich tem złotem nie myśli, natomiast chce za nie kupować towary. Anglicy mu je chętnie sprzedadzą, zwłaszcza po wojennym kursie, bo mają, Francuzi, chociażby nawet chcieli, to nie wiele mają do sprzedania, a przytem uważają, że to złoto właściwie ich własność stanowi, jako część spłaty francuskich wierzytelności. Więc Francuzów słuszna i podwójna ogarnia irytacja na widok, jak za „ich“ złoto bolszewicy chcą od francuskiego sprzymierzeńca, Anglii, kupować towary, między niemi może materiały wojenne, które mogą być ewentualnie użyte pośrednio przeciwko Francji...

Więc „Temps“ woła, że wszelki krok w polityce rosyjskiej koalicji powinien być przedsięwzięty po wspólnem porozumieniu i zgodzie, przy oparciu na faktach znanych — twierdząc

tu, że blagi Krasina o obecnych bogactwach ekonomicznych Rosyi są podobne do bogactw niedawnych, kanclerza Helfericha, gdy ku koncowi wojny opowiadał o niewyczerpanych zasobach i „samostarczalności“ Niemiec, a one robiły bokami. Francya jedynie, — zdaniem „Tempsa“ — zna prawdziwy stan bolszewickiej Rosyi. A gdy „niektóre rządy“ tj. Anglia, przekładają inną wobec bolszewików politykę i ją uprawiają, to niech innym pozostawia wolną rękę we wszystkim. „Kiedy się rozgadujesz z Krasinem, to jest się mało uprawnionym do protestów przeciwko okupacji Frankfurtu...“

Jak widać z tych głosów, na ile kwestyi, mających być przedmiotem obrad w Spaa oraz kwestyj związanych z pobytom Krasina w Londynie, zarysowując ię dość głębokie rozdziewki, uwidaczniające przeciwieństwa pomiędzy polityką Francji, prawie że odosobionej, a Anglią i temi pozostałemi europejskiemi państwami koalicji, które idą na sznurku polityki angielskiej.

Bolszewicki spisek przeciwko państwu zach.

Włodeń (PAT). Radio. Biuro koresp. donosi z Paryża: „Matin“ ogłasza rewelacje o **bolszewickim spisku, skierowanym przeciwko zachodnim krajom, szczególnie przeciwko Francji.** — W celu przygotowania tej rewolucyi w Europie

zachodniej założono na polecenie Lenina biuro. Lenin wyasygnował na ten cel 20 milionów rubli. „Humanite“ zauważa, że rewelacje te nie są prawdopodobne.

Bolszewizm szerzy się jawnie w Czechach.

Praga (PAT). „Narodni Listy“ donoszą, że przed kilku dniami w miejscowości Bruck koło Mostów odbyło się **zgrupowanie czeskich robotników górniczych, którzy dawniej należeli do czesko-narodowej partii socjalno-demokratycznej, oraz komunistycznych górników czeskich.** Między innemi obradowano nad utworzeniem

czeskiej partii komunistycznej. Referat w tej sprawie wygłosił wiedeński komunistą Sonnenschein, który obecnie bawi na obszarze rzeczypospolitej czecho-słowackiej. Uchwalono **założyć partię komunistyczną czeską zagłębia węglowego Mosty.**

Lasy wschodnie regulatorem waluty polskiej.

O wyzyskanie bogactw naturalnych naszych kresów wschodnich.

Warszawa, 8 czerwca.

Stało się już rzeczą powszechnie znaną i uznaną, że **najpewniejszym środkiem powstrzymania dalszego spadku naszej waluty i podniesienia jej jest eksport drzewny.** W tym celu ma być wydane rozporządzenie, zezwalające na likwidację w ciągu 4 lat dziesięciu kolejnych wyrębów, ale rozporządzenie to dotyczy jedynie ziem rdzennej Polski, gdzie lasów jest stosunkowo niewiele. **Inaczej zupełnie przedstawia się ta rzecz w tak zwanych Ziemiach Wschodnich,** zdobytych przez nasze wojska, gdzie teren leśny stanowi do 30 i wyżej procent ogólnej powierzchni i skąd rzeczywiscie można wywieźć zagranicę ilości drzewa, mogące stanowić na rynku bardzo poważny czynnik.

Kwestyi tej jest poświęcony specjalny **memoriał, złożony przez jednego z wyższych urzędników zarządu ziem wschodnich sferom mjarodajnym, z którego treścią udało się nam zapoznać.**

Autor memoriału wychodzi z założenia, że **Ziemie Wschodnie są częścią dawnej Rzeczypospolitej i zostały nam odebrane przez haniebane dzieło rozbiorowe.** Skoro rozbiorcy przestały być tytułem prawnym do posiadania tych ziem, wracają one do Polski na zasadzie restytucyi. Z drugiej strony, podjęwaz ustrój polityczny tych ziem zostanie określony za zgodą ludności miejscowej, uwolnionej z niewoli krwią żołnierza polskiego, przeto Polska ma prawo pokryć miliardowe wydatki wojenne na wyzwolenie ludności z tych ziem, których odebranie zrujnowało nasz skarb. **Polska miałaby prawo do pokrycia z Kresów Wschodnich swych wydatków wojennych nawet wtedy, gdybyśmy tam mieli do czynienia ze zwykłą okupacją wojenną cudzego terytorium, gdyż na mocy prawa międzynarodowego okupant ma prawo korzystania ze wszystkich dochodów kraju okupowanego.**

Przechodząc do obliczeń powierzchni lasów Ziemi Wschodnich, memoriał zaznacza, że teren ten po uwzględnieniu strat, spowodowanych przez wojnę, wynosi 5,265.000 hektarów. Stanowi to 32 procent ogólnej powierzchni owych krajów, ponieważ zaś przestrzeń lasów w dawnem Królestwie Kongresowem wynosi 18 procent, w Poznańskiem 20 procent, w Galicyi 26 procent, w Szwajcaryi 22 procent, we Francyi

19 procent, przeto **gdyby nawet na Kresach Wschodnich wykarczować i zamienić na polne i łąki milion hektarów, to jeszcze przestrzenie leśne będą stanowiły tam 27 procent terenu, czyli bardzo wysoki odsetek.**

Przyjmując na pozostałych 4 i ćwierć miliona hektarów lasów rotację stuletnią, otrzymamy, że z tych lasów można wyrębywać rocznie z górą po 42.500 hektarów, a w ciągu pięciolecia 213 tysięcy hektarów. Dodając do tej ostatniej cyfry milion hektarów, przytoczonych powyżej jako przeznaczonych pod wykarczowanie i licząc na hektarze średnio 200 metrów kubicznych masy drzewnej, otrzymujemy tam 242 miliony metrów kubicznych drzewa, które może być wysłane na rynki tak miejscowe, jak i zagraniczne.

Biorąc pod uwagę, że cena metra kubicznego drzewa miękkiego (desek) wynosi dziś w Gdańsku około 600 marek niemieckich, czyli 2.600 marek polskich, to wartość połowy drzewa, przytoczonego powyżej, stanowiłaby obecnie paręset miliardów marek polskich.

W kierunku pozyskania tego kapitału winny pójść prace rządu. **Należy przedewszystkiem opracować plan robót i wydatków inwestycyjnych, wyjaśniający, jakie drogi wodne należy poprawić, jakie przeprowadzić kolejki podjazdowe, wiele sprowadzić wagonów, lokomotyw, statków holowniczych, ile należy pobudować tartaków, sprowadzić pił i siekier, przygotować wozów i t. d.** Następnie należy wygotować plan eksploatacyjny i przygotować kadry robotnicze. Co się tyczy tych ostatnich, to zdaniem memoriału, należy stanąć na stanowisku, że eksploatacja lasów na ziemiach wschodnich jest taką samą koniecznością państwową, jak prowadzenie wojny, wobec czego należy tam zorganizować bataliony robotnicze tak z ochotników, jak z rekrutów, którzy będą woleli tę pracę, niż służbę w szeregach na froncie. Nadto do robót leśnych mogą być sprowadzone rzesze bezrobotnych z innych dzielnic Polski. Nie należy również dalej popełniać błędów, jakie popełniał dotychczasowy zarząd ziem wschodnich, który tamował eksploatację lasów prywatnych i marnował lasy państwowe, niewłaściwie je eksplo-

W jakiej formie ma nastąpić unifikacja gospodarcza byłego zaboru pruskiego?

Ceny strerowe zboża. — Podatek kompensacyjny. — Kwestya węglowa.

W sprawie unifikacji gospodarczej Poznańskiego z resztą Rzpliej i projektów w tej mierze otrzymujemy z poważnego źródła następujące informacje. Podając je zastrzegamy sobie, zajęcie zasadniczego stanowiska w powyższej tak bardzo drażliwej i tak trudnej do rozwiązania kwestyi. Red.

Poznań, 7 czerwca.

Sprawa zjednoczenia gospodarczego Poznańskiego z resztą Polski w obecnej chwili przedstawia się następująco:

Samy Poznańczycy godzą się już na unifikację i ze względów patriotycznych nie protestują przeciwko rozmaitym zarządzeniom, które narazie mogą wywołać i wywołają niezawodnie przewrót ekonomiczny. Najtrudniejszym zadaniem jest unifikacja gospodarcza i w tym kierunku toczą się obecnie przeważnie rokowania. Przedewszystkiem tedy

MA BYĆ ZNIESIONA GRANICA CELNA POMIĘDZY GOSZAREM POZNAŃSKIEGO A DAWNĄ KONGRESÓWKĄ

wywołująca tak wiele skarg i niekonsekwencji. Szczególniej

TRUDNĄ DO ROZWIĄZANIA JEST KWESTYA CEN ZBOŻA,

które, jak wiadomo, w Poznańskim są kilka razy niższe niż w reszcie kraju. W przypuszczeniu, że Sejm zatwierdzi ustawę o przymusowym sekwestrze całego urodzaju, opracowano projekt tak zwanych

STREFOWYCH CEN,

co znaczy, że całe Państwo będzie podzielone na strefy, w których cena, płacona przez skarb za zboże, będzie się wahała w stosunku kilkumarek. Oczywiście w Poznańskim będą ceny najniższe, wzrastając stopniowo w kierunku wschodnim.

Co się tyczy cen chleba, to i pod tym wzglę-

dem Państwo zostanie podzielone na strefy z tem jednak zastrzeżeniem, że narazie Poznańskie utrzyma swoje dawne niskie ceny z niewielkim stosunkowo procentowym dodatkiem.

Ponieważ w Poznaniu skarb będzie sprzedawał chleb tanio, płacąc za zboże ceny znacznie wyższe niż obecnie, przeto dla zwrócenia strat wynikłych z tego powodu będzie utworzony

SPECYALNY PODATEK KOMPENSACYJNY.

Będą go płacić tak producenci rolni, jak i zakłady przemysłowe. Opodatkowaną będzie również nadwyżka jaką uzyska Poznańskie, sprzedając dla reszty Polski część swego zboża.

Skomplikowaną będzie również kwestya węglowa. Poznańskie obecnie korzysta przeważnie ze śląskiego węgla, płacąc zań ceny wyższe, aniżeli n. p. Kongresówka. Rząd zamierza stopniowo przeprowadzić unifikację w tej mierze z zastrzeżeniem, że droższy węgiel będzie dawany przedewszystkiem zakładom eksportującym swoje wyroby zagranicę i przedsiębiorstwom przerabiającym surowce krajowe.

Sfery międzynarodowe tak ogólnopństwowe, jak poznańskie wyrażają przekonanie, że uda się uniknąć poważniejszych wstrząśnień i unifikacja będzie przeprowadzona bez bólu.

Likwidacja pozostałości z czasów okupacji.

Opracowana przez Ministerium Rolnictwa i Dóbr Państwa ustawa o anulowaniu umów zawartych przez osoby prywatne z dawnymi okupantami zostanie, jak nam donoszą wkrótce potwierdzona przez Radę ministrów. Ustawa ma na względzie przeważnie kontrakty, dotyczące dzierżawy gruntów i eksploatacji kopalń. Jest ona zredagowana w tym sensie, że skarb polski nie bierze na siebie żadnych zobowiązań względem kontraktów, zawartych przez osoby prywatne z władzami okupacyjnymi.

Rokowania ekonomiczne z Ukrainą postępują powoli naprzód.

Krytyka stanowiska rządu. — Trudności formalne. — Zboże i cukier ukraiński. — Wolny handel między obu państwami.

(Telegram własny „Gonia Krakowskiego“).

Warszawa 8 czerwca.

Rokowania gospodarcze z Ukraincami toczą się w dalszym ciągu, ale dotąd nie doprowadziły do żadnych pozytywnych rezultatów. Rząd w swoich kombinacjach ukraińskich, na co się skarżą zainteresowane firmy i banki, podporządkowuje względy gospodarcze politycznym. Niezawodnie główną przyczyną opieszałości rokowań są między innymi trudności przewozowe, wobec których rokowania muszą się toczyć w sferze platonicznej. To jest główną przyczyną wysuwania takich kwestyi jak nieprzedstawienie przez przedstawicieli Ukrainy formalnych mandatów itd.

Bądź co bądź na podstawie danych zgromadzonych podczas rokowań można stwierdzić

stanowczo, że Ukraina ma szereg obiektów, które będzie mogła wywozić do Polski. Zwłaszcza zboża i cukru na Ukrainie jest pod dostatkiem. Jeżeli w Kijowie panuje dotąd głód to jest to wynikiem braku transportu, gdyż naprzykład w pobliskiej Taraszczy jest już wielka obfitość wszelkich produktów. Ustalono, że wszystkie, cukrownie nawet za czasów bolszewickich funkcjonowały i mają niemałe zapasy cukru.

Kwestya wymiany towarowej pomiędzy Polską a Ukrainą przedstawia się dotychczas niezbyt jasno. Przeważa jednak opinia, że zostanie ustalona zasada wolnego handlu i wszelkie produkty z Ukrainy do Polski i odwrotnie będą przewożone bez ograniczeń celnych.

Niemcy prowadzą wojnę ekonomiczną z Polską.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 8 czerwca.

W sferach zainteresowanych coraz głośniejszą czynią rozlegać się skargi na rząd niemiecki, który faktycznie prowadzi już z Polską formalną wojnę ekonomiczną. Ponieważ dotąd rząd w Niemczech zachował ogromny wpływ na życie przemysłowe i handel, regulując i kierując produkcją, przeto stara się możliwie szkarać polskich odbiorców. Są naprzykład objekty jak cysterny do ropy, chemikalia itd., których Niemcy posiadają aż do zbytku, a których rząd nie pozwala wywozić do Polski. Naczelny komisarz wywozowy, mający prawo zawieszania wszelkich przepustek wywozowych, działa niejednako szczególnie często za złośliwą

systematycznością, względem eksportu do Polski. Często nasi kupcy po przebyciu przeróżnych formalności dostarczają potrzebnych im towarów do samej granicy, gdzie na rozkaz komisarza zostają one wstrzymywane. Szykany te powodują unieruchomienie kapitału i narażają naszych kupców na ogromne straty.

Nadabijając miną i prowadząc względem nas wrogą politykę Niemcy same przeżywają ciężki kryzys, cierpią na brak surowców i niemożliwość zbytu wyprodukowanych towarów. Wzrost kursu marki niemieckiej odbił się fatalnie na interesach przemysłu, uniemożliwiając wywóz towaru zagranicę. W rezultacie zdarzają się liczne bankructwa nawet znanych firm.

Niesłuszne wyrzuty.

Komisji alianckiej na Spiszu i Orawie w odpowiedzi.

Nowy Targ, 8 czerwca.

Niedawno ukazała się w pismach nota, jaką wystosowali członkowie podkomisji Spisza i Orawy do przedstawicieli Polski w sprawie zamachów dokonanych w Piekelniku, Jurgowie, Czarnej Górze. Nota „piętnuje te zamachy na organy porządku bezpieczeństwa, a nawet na osoby prywatne jako niegodne narodu cywilizowanego i zwraca uwagę na sprawoznaną okoliczność, że wszystkie cztery zamachy na posterunki wykonano przy granicy polskiej.“ Na jakiej podstawie podkomisja wysłała podobną notę do przedstawiciela Polski? To, że „cztery zamachy dokonano przy granicy polskiej“ uciego nie udowadnia. W nocie tej musi każdego uderzyć ton. Podkomisja wyszła ze swego zwykłego spokoju i poczęła się irytować. I dziwne, że to się stało dopiero teraz. Podobnym tonem nie przemawiała nigdy do Czechów nawet wtedy, gdy strażnik skarbowy wtecz przewoźniczemu podkomisji odpowiedział, że uznaje jeno rozkazy republiki czesko-słowackiej, a pan Divonne z żalem wyrzekł: „Szkoda, żeśmy Czechów tak popierali.“ Tak to popieranie Czechów, ciągłe krzywdzenie Polaków spowodowało ostatnie wypadki. Dotychczas podkomisja ślepa była na zbrodnie, jakich dopuszczali się czescy żandarmi, głucha była na protesty, jakie wnosili polski przedstawiciel co dnia z opisem gwałtów i nadużyć. Ale podkomisja nie ukroczyła zła, nie umiała okazać powagi, a jeno wobec Polaków umie się zdobyć na słowa brutalne.

Co uczyniła podkomisja, kiedy żandarmi czescy Stanka i Czekowskiego, akademików uniwersytetu krak. w sposób bezprzykładny sponiewierali, a orzelka polskiego, ten symbol państwa, wśród wyższości podeptali?

Co uczyniła podkomisja, kiedy działaczy polskich żandarmi czescy aresztowali i skutych pędzili do więzień? Co uczyniła podkomisja, kiedy w Haligowcach żandarmi przeprowadzili rewizję i poturbowali staruszkę i aresztowali chłopca niespełna rozumu za to, że brat miał rzekomo wyjechać na wycieczkę do Warszawy. W Lapszach targali strażnicy obrazy święte, z Polski sprowadzone, a ludziom zabierali pisma polskie, grożąc karami. Co zrobiła podkomisja, kiedy żandarmi dopuszczali się gwałtów na granicy w Piekelnikach, kiedy maltretowali ludność, a podejrzanych o polonofilstwo kuto w łańcuszki i bito? Co podkomisja uczyniła, aby ukroczyć gwałty i zbrodnie bojówek czeskich, sprowadzanych z poza terenu plebiscytowego? Co uczyniła kryminalistom z bojówki czeskiej, którzy w biały dzień napadli na rezydenta polskiego w Namiestowie i czynnie go znieważyli? Czy podkomisja wzięła w obronę Jagodkę Wincentego z Pośla bezpodstawnie aresztowanego i wywiezionego do Bratysławy jedynie dlatego, że służył w polskim wojsku? Czy wzięła w obronę Aleks. Machaya z Namiestowa, którego w Brezy napadli członkowie bojówki czeskiej i ciężko go pobili? Czy wzięła w obronę p. Kieba, który dn. 31 maja został napadnięty przez bojówki czeskie w lesie w Koziwaniu i ciężko pobili za to jedynie, że służy u Eug. Machaya, rezydenta polskiego? Czy wzięła podkomisja w obronę Okarmusa, żołnierza polskiego, którego bez powodu wywieziono z terenu plebiscytowego do Rużemberku i tam go zbiry czeskie trzymają, mimo że jest ciężko chory? Co uczyniła podkomisja, aby się nie powtórzyły wypadki, jakich byliśmy świadkami w Trzcianie, kiedy przeciw bezbronnym przybywającym na wieś ks. Machaya, stanęła uzbrojona bojówka czeska, złożona z legionarzy i przebranych żandarmów, a przysłała im z pomocą żandarmeria, która kłula bagnietami, bila kolbami w imieniu republiki czesko-słowackiej? A czyż wzięła w obronę Łasia z Jablonki? Ten to poznał po wiecu w Trzcianie żandarma, będącego w służbie, który dnia poprzedniego w przebraniu cywilnym pchnął go nożem w plecy. Łas na jego widok uniesiony gniewem uderzył żandarma. Za to go aresztowali żołnierze francuscy, którzy uroczyście przyrzekli, że po kilku godzinach puszcza go wolno. Tymczasem do więzienia, którego pilnowali żołnierze francuscy, weszli najspokojniej dwaj telefonisci czescy i w oczach strażników więzienia w niemiosierny sposób zbili. I mimo przyrzeczeń wydali Łasia w ręce zbirów czeskich.

To jest wiązanka faktów, zebrana w ostat-

nich dniach. A co godzina powiększa się litania, a każde słowo jest krzykiem krzywdzonych, co dnia ryją się dzieje Spisza i Orawy, zaiste zboczone łaźni i krwią.

Nota powiada, że „piętnuje zamachy przeciw organom porządku i bezpieczeństwa”. A więc żandarmerya czeska na Spiszu i Orawie pilnuje porządku? Smiech doprawdy. Czyż podkomisya jeszcze po dwu miesiącach nie przekonała się, że właśnie żandarmi czescy to zbrodniarze, to burzyciele porządku, to przyczyna wszystkiego bezprawia i niepokoju? Oni wywołują zamieszki, oni są osłoną dla bojówek, oni są agitatorami, oni terroryzują ludność. A czyż podkomisya zarządziła coś, aby żandarmi czescy nie dopuszczali się zbrodni wobec ludności spokojnej, a jeno przychylniej Polsce? Długo sądziła ludność, że podkomisya wszystko zło usunie, pokrzywdzonych weźmie w opiekę. Niestety. Podkomisya świadomie przeczeka zbrodnie czeskie i nie czyni, aby je ukrócić. Toteż lud doprowadzony do rozpaczycy chwycił się tej ostatniej a najskuteczniejszej broni. I te właśnie zamachy w Piekelniku, Jurgowie, Czernej Górze były wynikiem oburzenia ludu, protestem przeciw krzywdzie, zemstą za gwałty i terror. Sam sobie musiał wymierzyć sprawiedliwość, kiedy nie chciała tego uczynić podkomisya.

Owszem miast ukrócić gwałty uświęcała je milczeniem, miast naprawiać, bezprawia czeskie skrzydlami opieki okrywała. Toteż pod opieką podkomisysy czescy kaci w sposób bezprzykładny się rozzuchwalili. I że dzisiaj jesteśmy świadkami zamachów to wina podkomisysy, która nie umiała, czy nie chciała stanąć na wyżynach bezstronności i sprawiedliwości. **Granat włożyła w ręce ludności ta podkomisya, jako jedyną a skuteczną broń.**

Nota wspomniana mówi dalej: „Podkomisya liczy na to, że przedstawiciel Polski przyczyni się do tego, aby opinia publiczna dokładnie powiadomiona potępiła te praktyki barbarzyńskie.” Podkomisya jednak zapomniła dodać, że ona przyczyni się do tego, „że te praktyki barbarzyńskie” nigdy się nie powtórzą. One bowiem znajdują źródło w zarządzeniach adiantów, nie umiejących rządzić bezstronnie, a zamachy w tych wsiach, „te praktyki barbarzyńskie” są także protestem przeciw dotychczasowemu rządowi podkomisysy służącemu usposobionej wobec Czechów i forytującej ich na każdym kroku.

W końcu rząd polski winien się zastrzedz przeciw tonowi, jakiego użyli członkowie podkomisysy w nocy wystosowanej do przedstawiciela naszego. Narodu polskiego bezkarnie obrażać nie mogą nawet „sprzymierzeńcy”. **Jawlr.**

Czeskie oszczerstwa i prowokacje na Śląsku Cieszyńskim.

(Korespondencya własna „Gońca Krakowskiego”).

Cieszyn, 8 czerwca.

Doradca czeski przy międzynarodowej komisji administracyjnej w Karwinie, dr. Baron, złożył tymi dniami swe funkcje, motywując ustąpienie swoje między innymi i tem, że w Karwinie zaprowadziła nareszcie komisya policję komunalną w liczbie 30 osób, samych Polaków. W swem oświadczeniu nazwał dr. Baron wspomnianych policjantów komunalnych **polскими terorystami**. Jest to niesłychana prowokacya. Dr. Baron, eks-starosta frysztacki, znający doskonale stosunki w Zagłębiu, a tem samem i

wszystkie czeskie machinacje i gwałty, ma śmiałość udawać publicznie, iż nie wie, że właśnie czeska żandarmerya, której usunięcia domagają się polscy górnicy, uprawiała publicznie, na spółkę z bojówkami czeskiemi, **teror w Zagłębiu**. Ponieważ obecnie powołano do życia policję, która przynajmniej w części uchroni Polaków przed napadem bagnatów czeskich — dawny sługus austriacki nie jest z tego zadowolony — bo odpada mu właściwa jego funkcya **kierowania napadami bojówek czeskich na domy Polaków**.

Fabryki łódzkie przeżywają kryzys

Składy przepelnione towarami. — Nie można ich sprzedać z powodu wysokich cen. — Brak gotówki potęguje przesilenie.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa 8 czerwca.

Przemysł łódzki przeżywa obecnie oryginalny kryzys. Surowców mają pod dostatkiem, składy fabryczne są przepelnione towarami, których nikt nie kupuje wobec wysokich cen. Drożyzna zaczyna już okazywać zgubny wpływ na zbyt towarów.

Skarżą się również wielce fabrykancki, że wbrew umowom, zawartym z zagranicznymi do-

stawcami surowców, ci ostatni chociaż zobowiązali się przyjmować w zamian za surowce gotowe wyroby w rzeczywistości żądają wypłat za surowce w gotówce, płacąc resztę za dostarczone im towary również gotówką, ale tego rodzaju transakcyje pozbawiają fabrykantów na dłuższy czas środków obrotowych. Powstał brak gotówki potęgujący kryzys.

Utracone skarby.

OLBRZYMIĘ KOSZTA WYPRAWY WSPÓŁCZESNEJ PANNY. ZAPOTRZEBOWANIE BIELIZNY LUKSUSOWEJ. WYROBÓW ŁÓDZKICH I ŻYRARDOWSKICH NIE WIDAĆ. IMPORT Z CZECH. ZA FRANKI SZWAJCARSKIE. PROBLEM JEDWABNYCH POŃCZOCH. CZY CENY BIELIZNY SPADNĄ?

Pewna uchodźczyni ze Wschodniej Galicyi, której w czasie wojny zniszczono całe mienie, zapytana, czego najbardziej z dobytku swego żałuje:

— Moich szaf z bielizną...

Istotnie skarb to nie do odzyskania. Niby bajki fantastycznej słuchać można opowiadań o takich szafach, pachnących lawendą i różami, wypełnionych stosami webowych koszul ozdobionych ręcznym haftem, śnieżno białych obrusów i ręczników z holenderskiego płótna, bielizny delikatnej, miłej w noszeniu a tak mocnej, że wnuczka dziedziczyła ją po babce.

Wyprawa współczesnej panny, nawet bogatej, przedstawia się niezwykle skromnie w stosunku do tego, co dostawała dawniej przeciętnie za można dziewczyna wychodząca za mąż... Pomysleć tylko: choćby po tuzinie z każdego gatunku bielizny, co za bająnskie sumy trzeba wydać, aby taką skromną zupełną wyprawę skompletować. W rodzinach, zaopatrzonych w bieliznę przedwojenną radzi się jak można: łata, naprawia, ceruje, przerabia, chroniąc się przed kupowaniem nowych rzeczy, które są i drogie i przeważnie w bardzo lichym gatunku. Jednak wszystko ma swoje granice, naprawiać i przerabiać bez końca nie można — zwłaszcza tam, gdzie są dzieci. Trzeba więc kiedy niekiedy zaj-

rzeć do sklepów z bielizną. Towaru jest w nich napozór dosyć, ale zaiste w kłopotcie znajduje się kobieta, która zapagnie nabyć skromną a solidną trwałą bieliznę. Uderza bowiem nadmiar bielizny luksusowej i batystów cienkich jak pajęczyna i jak ona słabych, zdobnych w koronki efektowne wprawdzie, lecz w krótkim czasie rozpadające się w kawałki. Jeden ze znanych krakowskich kupców na pytanie dla czego sprowadza bieliznę wyłącznie luksusową odpowiedział:

— Bo takiej żądają... Ci co chcą teraz nabywać bieliznę, domagają się batystów, koronek, wstążek, i to zarówno „nouveau riche” miejski, jak wzbogacona gospodyni ze wsi... Szczególnie dziewczęta wiejskie lubują się w powiewnych hałkach, cieniutkich koszulkach, przeciąganych wstążkami.

— A klientela, rekrutująca się z inteligencji pracującej?

— To wogóle nie jest klientela. Ci chodzą w łataną bieliznę.

Tak tanich przed wojną i solidnych płócien korczyńskich, krośnieńskich, wilamowickich nie widzi się teraz wcale, bo fabryki te są nieczynne z powodu braku przędzalni. Towaru łódzkiego i żyrdardowskiego również mało jest w obiegu. Krajowe wyroby albo są magazynowane, albo idą na tereny plebiscytowe, gdzie ludność na kartki otrzymuje je po cenach niskich.

Bieliznę importuje się z Czech i z Wiednia. Szczególnie czeskie fabryki produkują dużo, oferują wielkie ilości towaru. Czesi żądają jednak zapłaty w szwajcarskich frankach, co oczywiście przy niskim stanie naszej waluty musi wpłynąć wydatnie, na podrożenie bielizny. W Czechach można kupić metr perkalu już za dwadzieścia koron czeskich, metr najlepszego szyfonu kosztuje 50 koron. Zanim wszakże wyroby czeskie

Dziś dnia 8 b. m. premiera!

Najnowsze arcydzieło Nordiska

JETTATORE

czyli

ZŁE SPOJRZENIE

dramat w 6-ciu aktach

w głównej roli wystąpi

Violetta Napierska

w Kinoteatrze „SZTUKA”, Hotel Saski, św. Jana L. 6.

Projekt monopolu spirytusowego gotowy.

Kraków, 9 czerwca.

Jak się dowiadujemy, rząd już ma przygotowany cały materiał do wprowadzenia rządowego monopolu spirytusowego w całym państwie. Projekt zawiera liczne, daleko idące ograniczenia obrotu spirytusem i napojami wysokowykmi. Rozesłano go instytucjom miarodajnym i przedstawicielstwu czynników interesowanych, dla wypowiedzenia swoich opinii co do wprowadzenia pożądaných owentualnych zmian, którym niewątpliwie projekt jeszcze ulegnie. Prace nad projektem przeciągną się jeszcze i nie jest przewidywane wprowadzenie monopolu w życie przed upływem przynajmniej dwóch lat. Niewątpliwie przez ten czas projekt ten będzie przedmiotem intensywnych rozważań ze strony wszystkich interesowanych czynników.

„Salon Sztuki”
ul. Szpitalna Nr. 40.

(naprzeciw teatru miejskiego).

Sprzedaz i kupno obrazów pierwszorzędnych mistrzów, polskich i zagranicznych, po cenach umiarkowanych. Chcąc uprzywilejnić najszerzszemu publicznemu nabywaniu prawdziwych dzieł sztuki, prowadzi dyrekcya również

== sprzedaż na spłaty. ==

Telefon 2486.

1481

przybędą do nas różnice walutowe i kosztą transportu podnoszą te ceny czterokrotnie.

W ostatnich dniach dał się odczuć brak pończoch z powodu chwilowego zastoju w transportach. A te pończochy, które przyjdą będą znacznie droższe. Podobno para pończoch „d'ecosse” ma kosztować 180—200 marek! I jakże tu wobec takich cen nie lansować mody „bosonogiej”.

Pończoch jedwabnych prawie że niema. W Krakowie można je nabyć w kilku zaledwie sklepach w cenie 600 marek za parę. To też w tym roku niewiele prawdopodobnie zobaczymy nóg obciążonych pajęczą, przedziwnie delikatną obruszonką, przez którą ponętnie prześwieca różowa skóra.

Przed wojną pończochy jedwabne, chociaż kosztowały najwyżej 5—6 koron para, były przywilejem wielkich elegantek i.. dam z półświatka. Wojna obniżając wartość pieniądza, popularizowała je. Przez pewien czas pończochy jedwabne były nie droższe, a nawet tańsze od bawełnianych. Zaczęły je też nosić kobiety ze wszystkich warstw i bez różnicy wieku. Prezntowała zgrabna nóżkę w jedwabnej pończosze aktorka, no siła jedwabne pończochy poważna matka rodziny, i podrastająca panienska, paradowała w nich panna ze sklepu, szwaczka, robotnica fabryczna służąca, ba nawet dziewczyna wiejska raciągająca na swe grube, opalone łydki, idąc w niedzielną do kościoła. Obecna horendalna drożyzna jedwabiu wygnała je — kto wie czy na długo.

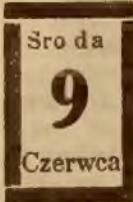
Kupcy nie prorokują szybkiej zniżki cen w dziedzinie bielizniarstwa. Przyznają wprowadzenie w Ameryce surowce potaniały o 15—20%. Gdyby tam ceny spadały dalej — niewątpliwie musiałyby to wywołać potaniecie produkcji europejskich fabryk.

J. Mł.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk.

Św. Felicyana
 Wschód słońca 4'29
 Zachód słońca 8'48
 Długość dnia 16'35

TEATR IM. JUL. SLOWACKIEGO

Środa: „Polowanie na mężczyznę”.
 Czwartek: „Zazdrość”.
 Piątek: „Polowanie na mężczyznę”.

TEATR „BAGATELA”.

Środa: „Żyła moja żona” (występ Frenkla)
 Czwartek: „Pan poseł” (występ Frenkla).
 Piątek: „Grube ryby” (występ Frenkla).

TEATR POWSZECHNY.

Środa: „Beben”.
 Czwartek: „Beben”.
 Piątek: „Gęsi i Gąski”.

OPERETKA W NOWOŚCIACH.

Środa: „Muzykanci wiejscy”.
 Czwartek: „Muzykanci wiejscy”.
 Piątek: „Muzykanci wiejscy”.

WYKŁADY W DOMU ARTYSTÓW (pl. św. Ducha).

Czwartek prof. dr J. Flach: „Z nad polskiego morza”.
 Sobota. prof. dr J. Flach: „Dzisiejszy Poznań, a państwo polskie”.

Ze zjazdu demokracji polskiej we Lwowie.

Lwów, 8 czerwca.

Zjazd członków Rady naczelnej demokracji polskiej zebrał się dnia 5 b. m. w licznym komplecie i obradował pod przewodnictwem prezesa, dra Jahla. Z Warszawy przybył b. premier, dr. Kucharzewski.

Po zagajeniu prezesa rozpoczęto dyskusję nad uzupełnieniem programu, który musi być dostosowany do wymogów chwili obecnej. Zasady tych zmian programu przedstawił p. dr. Bogdani z Krakowa, wskazując na to, że program zawiera będzie szereg przykazań państwowych i zajmie stanowisko wobec przeobrażeń społecznych.

Potem przeprowadzono dyskusję zasadniczą nad organizacją demokracji polskiej, przyczeni dr. Krogulski w świetnym wywodzie przedstawił braki, dostrzeżone w latach ostatnich i domagał się odpowiedniej reorganizacji demokracji, stawiając też stosowne wnioski, domagające się zjednoczenia grup demokratycznych w całej Polsce w jedno wielkie stronnictwo.

Tego samego zdania byli również i inni uczestnicy zjazdu. Po zatwierdzeniu szeregu spraw formalnych odroczone obrady do dnia następnego.

Zgromadzenie w dniu tym zagaił przewodniczący dr. Jahl. Pobieżnym rzutem oka za ubiegłych sześć lat nakreślił mowca bilans uczynków i zaniechań stronnictwa w tym zakresie, stwierdzając, że **saldo przypaść musi po stronie aktywnej**, oraz odpowiadając na zarzuty, czynione polskiej demokracji, przez obozy przeciwnie.

Zjazd postanowił utworzyć **jedno stronnictwo demokratyczne w Polsce**. W sprawie polityki zagranicznej zjazd P. S. D. wypowiada się za **polityką federacyjną w odniesieniu do kresów wschodnich**. W końcu zjazd wyraził podziw, hołd i podziękę bohaterom z terenów plebiscytowych, którzy wiernie stoją przy Polsce.

Czyżby polepszenie sytuacji papierowej?

Jak się dowiadujemy, część nadwyżki węgla górnośląskiego, przyznanej Polsce przez komisję sojuszniczą, będzie dostarczona w Łodzi przemysłowi drzewnemu, fabrykom cellulozy i papiernictwa, wobec czego można mieć nadzieję, że nastąpi złagodzenie kryzysu gazetowego. Koleje i armia, na potrzeby których szedł dotąd przeważnie węgiel śląski z dodatkowych 200 tysięcy ton korzystać nie będą, gdyż ich potrzeby są już zaspokojone dostatecznie.

Rząd niemiecki zaniedbuje interesy gospodarcze Kłajpedy i Gdańska.

Tygodnik gdański „Der Osten” w zeszycie z dnia 9 maja 1920 r., w notatce p. t. „Memeler Wirtschaftschwierigkeiten” występuje z zarzutami przeciwko rządowi niemieckiemu, który zaniedbuje interesy gospodarcze zarówno Kłajpedy (Memel), jak i Gdańska.

„Niemcy — żali się organ kupiectwa gdańskiego, — które w swoim czasie i w Gdańsku i

w Kłajpedzie uroczyście przyrzekły pomoc i opiekę, obecnie wcale nie myślą o spełnieniu swoich obietnic”.

Wolne miasto Kłajpeda, podobnie jak Gdańsk, zawarło z państwem niemieckim umowę handlową, która obecnie ze strony niemieckiej nie jest dotrzymywana. Transporty towarów z Niemiec leżą na granicy mieszące całe, kupcy miejscowi — wbrew umowie — muszą płacić kupcom niemieckim ogromne cła eksportowe.

Pomyślny stan zasiewów w Płocku.

Z Płockiego donoszą, iż wiosna tak popędziła wegetację, iż właściwie zaczęto już zbiory, bo łąki sieką już, ja krównieź koniczynę, a młode kartofle zaczynają już podbierać. Jarzyny przed stawiają się wprost imponująco, a pszenica i rzepak dobrze. Żyła wprawdzie dużo zaorano wskutek wymarznienia, ale to, które pozostało, krzewiło się bardzo dobrze, kłosa ma bardzo duże i okwitło pomyślnie, tak, że należy spodziewać się grubszego dorodnego zjarna.

Pismom „Die rote Fahne” i „Kladderadatsch” odebrano debiut na Pomorzu.

Na mocy rozporządzenia D. O. G. Pomorze Oddział III. Wydział polityczny w Grudziądzu, z dnia 17 maja 1920 r. Nr. 1036 II. Pt. za wrogię i szkodliwe stanowisko dla Państwa Polskiego odebrany został czasopismom „Die Rote Fahne” i „Kladderadatsch” aż do odwołania debiut pocztowy na obszarze województwa pomorskiego. — Abonament i przesyłka gazet tych jest zatem zakazana.

Drogi przyszłego rozwoju lotnictwa handlowego.

Prasa fachowa zastanawia się nad sposobem szerokiego zastosowania komunikacji lotniczej do życia handlowego.

Zastanówmy się, w jakie główne kierunki rozwinąć się może lotnictwo handlowe. A więc po pierwsze jako zwykły środek komunikacyjny pomiędzy bardziej uprzemysłowionymi miastami. Dzięki swej znacznej szybkości, powyżej 160 kilometrów na godzinę, płatowiec jest bez konkurencji. Z drugiej strony badania wykazały, iż środek lotniczy zużywa znacznie mniej paliwa do przebycia tej samej drogi, co samochód. Bardzo dokładne wyliczenia dowiodły, iż koszt przelotu tej samej przestrzeni jest niższy od jazdy samochodem.

Komunikacja lotnicza, zupełnie zregulowana, łączy od szeregu miesięcy Nowy Jork z Waszyngtonem, Londyn z Paryżem i Brukselą, Berlin z Dreznem, Lipskiem, Wirtembergią i innymi miastami. I co się okazało — iż nie brak pasażerów. Wszystkie te linie prosperują świetnie.

Wszystkie aparaty, przeznaczone do lotu pomiędzy Anglią i Francją są przepelnione i często nawet trzeba wysyłać aparaty dodatkowe.

Poczta lotnicza, mało dotąd rozpowszechniona, cieszy się wielkim powodzeniem w Ameryce, co bezwzględnie znajdzie i u nas zastosowanie. Będzie to drugi dział użyteczności lotnictwa w czasie pokoju.

W dalszym ciągu nastąpi rozwój t. zw. „aerobox” t. j. płatowców, wynajmowanych do przelotów, podobnie jak taksometr. Ten rodzaj środków komunikacyjnych stosowany będzie albo w bardzo nagłych wypadkach, albo też w okolicach, mających złą komunikację lądową. To też pierwsze zastosowanie może mieć w Europie, — drugie zaś odnosić się może do połączenia z koloniami. W Polsce wystarczy na początek wprowadzenie komunikacji międzymiastowej i poczty, co z chwilą odbudowania przemysłu bezwzględnie nastąpi.

Straszny wypadek na łutejszym dworcu.

KOBIETA ZMIAŁDŻONA PRZEZ PAROWÓZ.

(T) Wczoraj o godzinie 7-mej wieczór zdarzył się na łutejszym dworcu kolejowym straszny wypadek. Służąca hotelu Francuskiego, Karolina Feliks, lat 22, rodem z Doranowic, koło Wieliczki, chciała wsadzić do t. zw. „separatki”, stojącej na drugiej stronie peronu; w tym celu weszła na tor stacyjny. Wtem nagle nadjechała maszyna, podsuwająca na stacji wagony, a koła jej porwały i zmiażdżyły nieszczęśliwą kobietę, odcinając jej przytem ramię, głowę i nogi. Zwłoki Feliksówny odwieziono do zakładu medycyny sądowej.

RADA M. KRAKOWA. W piątek dn. 11 bm. odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej. Ze względu na doroczną procesję z kościoła św. Barbary posiedzenie wyjątkowo rozpocznie się o godz. 7 wieczorem. Na porządku dziennym przystąpienie gminy do spółki mieszkaniowej dla miast w charakterze członka założyciela z kwotą 2 milionów marek w grantach; wnioski komisji administracyjnej i sekcji skarbowej w sprawie częściowej reformy taryfy poboru podatku liniowego; wnioski komisji dla dzieln. 22. w sprawie przeniesienia filii magistratu w Podgórzu, z równoczesnym utworzeniem dla tejże dzielnicy komisaryatu obwodu V. Porządek dzienny obejmuje w końcu szereg wniosków w sprawie koncesji aptekarskich. Po posiedzeniu jawnym odbędzie się tajne, na którym zatwierdzonych będzie kilka spraw emerytalnych.

SÓL NA CZERWIEC. Od piątku bm. wydawać będą sklepy rejonowe mączno i konsumy sól na czerwiec na kupon górny Nr. 85 legitymacyi zbiorowej po 50 dkg. a osobę w tem 20 dkg warzonki a resztę szarej melty II. gatunku w cenie: 1) warzonka 3.70 Mk (5.89 K). 2) szara melta 2.50 Mk (3.57). Reprezentanci konsumów właściciele sklepów rejonowych zgłoszą się po asygnaty na sól w Centralnym Biurze Magistratu ul. Wiślna 4. w dniach 9 i 10 bm.

MAPY GENERALNE DLA WOJSKA POLSKIEGO. Na ogłoszony swego czasu komunikat w sprawie dostarczenia map generalnych i specjalnych na użytek wojska, zgłosiło się wielu patriotycznie myślących obywateli, którzy pospieszyli z pomocą naszej armii. Między innymi przesłali większą ilość map: nadinspektor kolejowy Jan Rybczyński, inż. Sare, oraz p. Madejski, właściciel cukierni lwowskiej, który złożył aż 38 egzemplarzy. Przesyłając ofiarodawcom serdeczne podziękowanie, Komenda Miasta żywi nadzieję, że piękny przykład wywoła naśladowictwo i każdy przeskuba swoje domowe archiwum, by choć jedną mapą przysłużyć się do naszych prac narodowych.

WIELKI KONCERT PLEBISCYTOWY. Staraniem Uniwersytetu Żołnierskiego D. O. Gen. w Krakowie odbędzie się w dniu 11 czerwca br. w sali „Sokoła” wielki koncert plebiscytowy z udziałem p. Antoniego Uruskiego pianisty, panny Ady Złigniewiczówny art. śpiewaczki, p. Hugona Barucha skrzypka oraz Towarzystwa śpiewackiego „Echa” pod kierownictwem prof. Bolesława Wallek-Walewskiego. Program dobrowy. Orkiestra 2. p. strzelców podhalańskich. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni wojskowej J. Czarnieckiego, Rynek główny (vis a vis kościoła św. Wojciecha).

KWIATOWE KORSO SAMOCHODOWE. Jak się dowiadujemy staraniem polskiego białego Krzyża odbędzie się 29 czerwca wspaniałe kwiatowe korso samochodowe, połączone z rajdem samochodów w okolice Blonich. Samochody okrąży miasto i podaje na Blonia, gdzie jury wyznaczy nagrody za najpiękniejszy przybrany samochód. Sądzymy, że liczni krakowscy automobilisci zgłoszą gromadny udział. Bliższe szczegóły zostaną niehawem ogłoszone.

Z TEATRU „BAGATELA”. Dzisiaj jeszcze i w niedzielę podziwiać będzie publiczność cała Mieczysława Frenkla w bajecznej jego kreacji Panarda w „Ziucie mojej żonie”, którą uposaża w niezwykłe bogactwo mistrzowskich szczegółów budząc ogólny entuzjazm i zdumienie. Jutro ponownie wystąpi znakomity nasz gość w „Panu Pośle” Fijałkowskiego, a w piątek 11 bm. w „Grubych rybach” w roli Wisłoczkiego. Reżyserję prowadzi p. Czarnowski — w szeregu wykonawców widnieją nazwiska pp. Dante Baranowskiego — Pagadowicz, Czarnowskiego — Henryk, Wysockiego — Burczyński, i Dębowicza — Filip oraz pani Dąbrowskiej — Dorota, Modzelewskiej — Wandzia i Skalskiej — Helena. Abonamenty premierowe i na drugie przedstawienie „Grubych ryb” ważne są jak zazwyczaj i obowiązują kasę teatru do godziny 3 popołudniu dnia wyprzedzającego odnośnie przedstawienie.

P. STANISŁAW JARNIŃSKI, świetny artysta, dyrektor teatru powszechnego w Krakowie przyszedłszy do zdrowia po trzechmiesięcznej ciężkiej chorobie, wystąpi pierwszy raz dzisiaj we wtorek w wybornej farsie „Beben”, którą sam reżyseruje. Wielbiciele talentu p. Jarnińskiego powitają zapewne z radością tę wiadomość.

Z TOW. FILOZOFICZNEGO W KRAKOWIE. We czwartek 10 bm. o godz. 6 popoł. prof. dr Bohdan Szyszkowski wygłosi odczyt pt. „Bergstom i Słowacki”. W sobotę 12 bm. o godz. 7 ks. Feliks Hortyński objaśniać będzie „De veritate” św. Tomasza z Aquinu. Oba zebrania odbędą się w sali Seminarium filozoficznego ul. św. Anny 12 parter. Wstęp dla członków wolny, dla słuch. uniwers. 50 fen. dla innych 1 markę.

(T) **ODCZYT W TOW. LEKARSKIM.** W To-lekarskim przy ulicy Radziwiłłowskiej odbędzie się we środe dnia. 9 bm. o godzinie 8 wieczorem posiedzenie naukowe, na którym prof. dr Krzyształowicz wygłosi odczyt pt. „O istocie wyprysku”.

(T) **Z SALI SĄDOWEJ.** Wczoraj odbyła się w łutejszym sądzie okręgowym karnym rozprawa przeciw znanemu złodziejowi i włamywaczowi Gustawowi Weisterkowi oskarżonemu o liczne włamania i kradzieże. Weisterek między innymi włamał się do sklepu R. Aleksandrowicza przy ul. Basztowej i do palni przy ul. Zwierzynieckiej. Nado popełnił on wiele licznych kradzieży mieszkaniowych. Wczoraj przesłuchano szereg świadków. Oskarżony nie przyznaje się do czynu. Ze względu na wielką liczbę zarzuconych mu postępów, rozprawa wczoraj nie została ukończona i potrwa ona w dalszym ciągu.

(T) **GBUROWATY URZĘDNIK „RUCHU KOLEJOWEGO”.** Nietylko funkcjonariusze poczty krakowskiej ale też i dworca kolejowego pozycynają wyrabiać sobie sławę gburów i nieokrzesaneów. Oto wczoraj o 10 wieczór jeden z naszych współpracowników w grzecznych słowach

swrócił się telefonicznie do urzędującego na tut. dworcem głównym urzędnika ruchu z prośbą o udzielenie informacji. Lecznietylko, że żadnej informacji nie otrzymał, lecz jeszcze naraził się na szereg niegrzecznych i nieparlamentarnych słów. Niestety widać, że promienie kultury nie wszystkie u nas oświeciły głowy.

(T) **ARESZTOWANIE.** Aresztowano wczoraj szajkę złodziei: Franciszka Klimka l. 18, i dezertera Eugeniusza Kasperka l. 20 nadto Józefa Kotka, Jana Hajdusa l. 21, i Tadeusza Popiołka l. 21, którzy popełnili szereg włamań w dzielnicę Piasek. Aresztowano także ich paserkę W. Jarosz. Wczoraj aresztowano 19-letniego Józefa Wrońskiego i 18-letniego Piotra Prędzkiego, którzy włamali się na strych przy ul. Wawrzyńca 28 i skradli taam bieliznę na szkodę Cheima Keila wartości 21.000 M, którą odebrano.

Z szerokiego świata.

(m-m) **WELLS — HISTORYKIEM.** Znany angielski powieściopisarz, H. G. Wells, którego fantastyczne powieści tak wielką cieszą się poczytnością, rozwija obecnie intensywną działalność w dziedzinie badań historycznych. W najbliższym czasie ma się ukazać jego „Historia powszechna”, bardzo obszerna, w której uwzględnione są zamierzone przedhistoryczne epoki.

(m-m) **HUMANITARNY KRAWIEC.** Angielski deputowany, Mr. Mac Mallady Deely, wielokrotny milioner, otworzył olbrzymi magazyn krawiecki, w którym ceny są o połowę tańsze, niż u konkurencyjnych firm. Przedsiębiorstwo to, zakrojone na wielką skalę, zakupiło na trzy lata naprzód całą produkcję trzech wielkich fabryk. Z jego pracowni wychodzi 25.000 gotowych ubrań miesięcznie. Kiedy nowy magazyn otworzył swe podwoje, zebrały się przed sklepem tłumy, tak, że policja musiała utrzymywać silną porządek. Mr. Mallady oświadczył, że towar swój oferować może tak tanio dzięki zastosowaniu najnowszego systemu amerykańskiego. Nie zamierza on bynajmniej uprawiać filantropii, ale pragnie jedynie wykazać, że krawcy nazbyt podbijają ceny, chce więc pomóc publiczności, zadawając się godziwym zyskiem.

(m-m) **MEDAL MACIERZYŃSTWA.** We Francji ustanowiono obecnie odznaczenie, noszące nazwę „medal rodziny francuskiej”. Odznaczenie to przysługuje matkom licznych potomstwa, które swe dzieci godnie na pożytek kraju wychowały. W ten sposób Francja pragnie dobrym i rozumnym, należycie swe obowiązki spełniającym matkom — wyrazić wdzięczność i uznanie. Bronzowy medal może otrzymać matka pięciorca dzieci, srebrny matka ośmiorga, srebrny pozłacany ma przypaść w udziale rodzicielce i wychowawczyni dziesięciorga potomstwa. Ustanowienie medalu rodziny francuskiej stanowi obok opedatkowania osób bezżennych i bezdzietnych i innych analogicznych rozporządzeń — nowy dowód, jak pieczołowicie czuwa rząd francuski nad zaludnieniem kraju.

ZE SPORTU.

Makkabi—Wisła 1:0 (1:0).

Powtórne zawody obu powyższych drużyn o mistrzostwo klasy A zakończyły się klęską „Wisły”. Klęski tej nie usprawiedliwi nieobecność Cepurskiego — napad bowiem „Wisły” ani w czasie nie dorównał atakowi „Makkabi”, tak pod względem kombinacji, jak i tempa.

„Makkabi” sumiennym treningiem wyrobiła się na drużynę obecnie wcale dobrą, która wprawdzie jeszcze wiele pracować musi, aby mogła stawiać skuteczniejszy opór drużynom pierwszoklasowym polskim.

Zawody, które zakończyły się zwycięstwem „Makkabi” 1:0, prowadził p. Barford bardzo dobrze i daleko uważniej, niż podczas ubiegłych gier.

Cracovia—Jutrzenka 9:0 (6:0).

Bardzo łatwe zwycięstwo odniosła „Cracovia” nad „pierwszoklasową” „Jutrzenką”.

Doskonałą grą „Cracovii” oszołomieni gracze „Jutrzenki”, przypatrywali się po największej części niezwykle efektywnym atakom napadu biało-czerwonych.

W. S.

Ruch giełdowy.

Kraków, 9 czerwca.

(4) Wczorajszy ruch giełdowy cechowała zupełna stagnacja zarówno w papierach lokacyjnych jak akcyach bankowych i przemysłowych. Z papierów handlowych jedynie akcje „Impex” wywołały pewne zainteresowanie, które jednak utrzymały się na onegdajszym poziomie kursowym.

Także i w walutach oraz dewizach słabe ożywienie przy nieznacznej podwyżce tysiącmarówek niemieckich, za które płacono 470. Inne waluty niezmienione. Dewiza na Berlin pod koniec wczorajszego zebrania giełdowego spadła na 453.60.

CEDULA KURSOWA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ Z 8 CZERWCA.

Waluty. Marki niemieckie a 100 ofiar. 420, żąd. 450. Marki niemieckie a 1000 ofiar. 460, żąd. 480, transakc. 470. Ruble carskie po 500 rb. ofiar. 250, żąd. 265, transakc. 260. Ruble carskie po 100 rb. ofiar. 225, żąd. 245, transakc. 240. Ruble dumskie ofiar. 60, żąd. 70. Dolary (a 100, 50, 20, 10) ofiar. 170, żąd. 185. Dolary kanadyjskie ofiar. 130, żąd. 145. Lei rumuńskie ofiar. 375, żąd. 385, transakc. 380.

Dewizy. Paryż transakc. 14.50. Berlin trans. 462—453.60. Korony niem.-austr. — transakc. 95.

Akcyje bankowe bez zmiany.

Akcyje tow. handl. „Impex” ofiar. 270, żąd. 300, transakc. 280. Inne bez zmiany.

Lwów, 8 czerwca.

Sytuacja na giełdzie niezmieniona. Słaby kurs powoduje stagnację.

Wyjątek stanowią leje rumuńskie, które były poszukiwane, a z powodu wielkich zakupów w Berlinie cena poszła znacznie w górę, we Lwowie płacono 378, w Krakowie 380 marek polskich.

Dolary i franki francuskie słabsze, natomiast franki szwajcarskie poprawiły się nieco.

Karbowanie i grzywny straciły dzisiaj kilka punktów na kursie.

Marki niemieckie i dewiza na Berlin zrównały się we Lwowie z kursem warszawskim i krakowskim. Płacono 460—470. Dewiza na Wiedeń znacznie tańsza, nabyć ją można po 105—106 marek polskich. Na targu akcyi płacono za Bank Hipoteczny koron 820 a za Gafotę 1500 koron. Naogół kursa słabsze, usposobienie rezerwowane.

CEDULA KURSOWA GIEŁDY LWOWSKIEJ.

Lwów, 8 czerwca.

Ruble dumskie po 1000 — 56 (63), karbowanie po 1000 — 14 (21), 1 dolar amerykański 168 (182), marki niemieckie po 1000 — 462 (475), marki niemieckie po 100 — 441 (455), lei rumuńskie po 500 — 377 (385), w transakcyach 378. Dewizy na Pragę 420 (441). Na Berlin 462 (483). Na Nowy Jork 168 (182), reszta niezmieniona.

CEDULA KURSOWA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 8 czerwca.

Rynek pieniężny. Słaba tendencja zniżkowa cechowała ostatnią giełdę. W akcyach ruch mały i niewiele też robiono papierami. Wśród walut mocno trzymały się ruble i leje.

Waluty. Ruble carskie setki 246.50—246, pięćsetki 262—267—267.50. Ruble dumskie duże 53 66—65.50, ruble dumskie małe 45, franki francuskie 1425—14, dolary Stanów Zjednoczonych 184—178.50, leje rumuńskie 380—385. Dewizy: Paryż 1425—14, Szwajcaryja 3550—3475, Nowy Jork 183—182, Berlin 465—457—459.50. Akcyje Starachowice 10.000, Lilpopy 4100, Rudzki 3200—3100, Żyrardów 7400—7000, warszawska fabryka cukru 6000—5800, Towarzystwo handlu i żeglugi 1200—1175.

Kronika gospodarcza.

ZWIĄZEK DRZEWNY W KRAKOWIE, A TOWARZYSTWO DRZEWNIE WE LWOWIE.

W sprawie stosunku Związku drzewnego w Krakowie do zorganizowanego obecnie we Lwowie Tow. drzewnego otrzymujemy następujące informacje:

Na skutek zaproszenia Komitetu organizacyjnego interesentów drzewnych z daty: Lwów, 3 maja 1920. K-S1. Związek drzewny w Krakowie wziął udział przez swego wiceprezesa p. Leona Szlapaka, członków Wydziału: p. Adama hr. Stadnickiego i p. dra Brunona Faltera, tudzież p. dyr. Adama Wiśniewskiego, w konstituującym zgromadzeniu Towarzystwa drzewnego we Lwowie, dnia 15 maja 1920 r. w sali obrad Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Stosunek „Związku drzewnego” w Krakowie, do „Towarzystwa drzewnego” we Lwowie unormowano na następujących zasadach:

Związek drzewny w Krakowie i Towarzystwo drzewne we Lwowie istnieją obok siebie równolegle, uzupełniając się wzajemnie i wspólnie występując na zewnątrz w sprawach ważniejszych, wymagających zajęcia pewnego jednoli-

tego stanowiska wobec ustawodawstwa, władz państwowych itd.

Przytem Związek drzewny w Krakowie, jako reprezentacja przede wszystkim przemysłowców drzewnych, do której powinny wobec tego należeć wszystkie przedsiębiorstwa tartaczne i eksploatacyjne, oraz właściciele lasów, posiadający tartaki, wstępujące w charakterze członka zbiorowego do Towarzystwa drzewnego we Lwowie. To ostatnie jednoczy oprócz przemysłowców drzewnych, grupujących się zarówno w Związku drzewnym, także właścicieli lasów, handlarzy drzewnych itd., czyli w ogólności wszelkie branże, mające jakkolwiek styczność z drzewem, czy to jako przedmiotem hodowli, czy produkcji przemysłowej czy też handlu.

W celu zaznaczenia i personalnego zrealizowania powyższego stosunku łączności obu stowarzyszeń, odstąpiło Towarzystwo drzewne we Lwowie z 3-ch miejsc wiceprezesów, 1 miejsce p. dyr. Leonowi Szlapakowi, jako równoczesnemu wiceprezesowi Związku drzewnego w Krakowie i z 3-ch miejsc członków Wydziału 1 miejsce p. drowi Brunonowi Falterowi, jako równoczesnemu członkowi Wydziału Związku drzewnego w Krakowie.

(z) **REKONSTRUKCJA HUTY SZKŁA W ŻÓŁKWI.** Przystąpiono do rekonstrukcji hut szkła w Żółkwi. Rekonstrukcję oddano inż. Zygmunta Schmuckerowi we Lwowie.

(z) **WYSTAWA PRZECIWPOŻAROWA W WARSZAWIE.** W dniach od 15 sierpnia do 1 października b. r. odbędzie się w Warszawie w Parku Sobieskiego (Agrykola) Wystawa przeciwpożarowa. Wystawa ta ma zademonstrować zasady racjonalnej i ogniotrwałej odbudowy naszych wsi i miast oraz obrony ich przed pożarem. Biuro Wystawy mieści się przy Alejach Jerozolimskich 55, tel. 84—30.

Wystawa ma objąć następujące działy:

I. **Materialy ogniotrwałe:** Ściany i pokrycia, Beton. Cegła. Dachówka palona i cementowa. Maszyny z tego zakresu. Cegielnictwo. Instalacje. Konstrukcje, model, plany, kosztorysy, projekty. Poglądowa fabrykacja materiałów ogniotrwałych.

II. **Narzędzia przeciwpożarowe:** Sławkki ręczne, motorowe, automobilowe, beczki strażackie wszelkiego rodzaju, tabor i rekwizyta strażackie, ubiory strażaków itp.

III. **Zaopatrywanie w wodę:** Zbiorniki wody, studnie zwyczajne i artezyjskie, narzędzia i rury wiertnicze, pompy, wodociągi, gaśnice, tryskacze (springlery) itp.

Dział czwarty ma objąć zakres naukowo-statystyczny, a więc: wydawnictwa, wykresy, mapy, zestawienia statystyczne; pomoce naukowe: latarnia projekcyjna przezroczna itp.

Jedynie wczesne zgłoszenia wystawców będą uwzględnione. Ostateczny termin składania deklaracji upływa z dniem 1 lipca 1920.

**POŻYCZKA
ODRODZENIA
JEST NAJPEWNIJSZĄ
LOKATĄ KAPITAŁU.**

**Galicyski Akcyjny Bank Hipoteczny
filia Kraków**

1388

zawiadamia, że z dniem 1-go lipca b. r. podnosi stopę procentową od wkładów: na rachunek bieżący, na książeczki rachunku bieżącego i książeczki wkładowe na

3%

pozostawiając zresztą dotychczasowe warunki.

Min. Grabski o stanie finansowym i gospodarczym państwa.

Warszawa. (Telef. M.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej min. skarbu Grabski wyłuszczył stan finansowy i gospodarczy w państwie. Wywód ministra odnosił się do sprawy budżetu, do sprawy bilansu handlowego i do waluty. W sprawie budżetu minister Grabski powiedział: „Wobec ciągłego wzrostu wydatków obalone już są dziś wszędzie zasady i liczby preliminarza budżetowego, normalne wydatki państwowe muszą być jednakże pokryte w najkrótszym czasie dochodami z podatków należności skarbowych i z monopolów państwowych, taryf kolejowych, pocztowych i opłat ludności za świadczenia państwowe. Wobec ogromnej podwyżki cen za artykuły pierwszej potrzeby podwyżka taryf kolejowej nie jest drogą. Możliwe jest także podwyższenie taryfy pocztowej. Najważniejszym atoli jest uchwalenie nowych podatków, które muszą przynieść więcej niż 8 miliardów rocznie. Kolejne dały w ciągu dwóch miesięcy jeden miliard niedoboru. Dlatego nagła podwyżka taryf kolejowych była konieczna, tak samo jak koniecznością jest zaprowadzenie oszczędności w rozmaitych działach administracji państwowej. Ograniczenie aparatu urzędniczego na prowincji, z tego punktu widzenia jest nieodzowne.

W sprawie bilansu handlowego min. Grabski zaznaczył, że cyfra importu przenosi 80 razy cyfrę eksportu. Jest to stosunek wymagający naprawy. Najważniejszą część naszego zapotrzebowania pokrywają Niemcy, zwłaszcza węgiel na Górnym Śląsku musimy kupować w markach niemieckich, co pogarsza stosunek importu do eksportu. W polityce eksportowej popełniono błędy, a politykę eksportu naftowego udało się dopiero teraz naprawić. Suma eksportu rocznego ma wynosić 600 milionów marek. Największe jednak dochody czerpać się będzie z eksportu drzewa, który dać może 5 do 6 miliardów rocznie, jeżeli będzie się miało od wagę przeznaczyć na ten cel dziesięcioletnie poręby. Mówiąc o walucie minister oświadczył, że najglówniejszym jest utrzymanie należytego stosunku między marką polską a marką niemiecką i walutami zagranicznymi. Na terenach plebiscytowych należy ludność zabezpieczyć przy wcieleniu do Polski przed stratą na wierzytelnościach i zobowiązaniach. Minister zapowiada w końcu wznowienie centrali dewiz w odmiennej formie niż dawniejsza. Żądaniem centrali będzie przeciwdziałanie skupowi walut w celach spekulacyjnych.

Koncentracja wojsk czeskich na granicy śląskiej.

Warszawa (Tel. M.) Osoby przybyłe z poza czeskiej linii demarkacyjnej donoszą, że Czesi gromadzą wojska w okolicy Mistku na Śląsku Cieszyńskim. W sobotę rozdano stacyonowanym tam formacyom po 240 naboju dla każdego żoł-

nierza i materiały opatrunkowe. Transporty wojskowe odchodzą w stronę Czadcy. Duch wśród żołnierzy czeskich jest zły, dezercye wzmagają się.

Nowe starcie Niemców z Francuzami w Opolu.

Bytom (PAT) W Opolu przyszło w niedzielę do nowych awantur, wywołanych przez Niemców. W nocy ze sobotę na niedzielę rozlepiali Niemcy afisze, na których wyszczególnionych było 61 nazwisk kobiet, napiętnowanych przez Niemców jako bezwstydnice i zdrajczynie sprawy narodowej, ponieważ przestają z Francuzami. Przy rozlepianiu afiszy doszło do starcia między rozlepiającymi, a pewnym oficerem francuskim, który sprzeciwił się tej rzekomej akcji patriotycznej. W niedzielę rano ukazała się na ratuszu

chorągiew o barwach narodowych niemieckich. Na rozkaz komisji koalicyjnej Sicherheitswehr musiała zdjąć tę chorągiew. W odpowiedzi na to Niemcy udekorowali pomnik Bismarcka kwiatami i szarfą z napisem: „My Niemcy nie boimy się na świecie nikogo, prócz Boga“. Także i te dekoracje kazała komisja koalicyjna usunąć. W ciągu dnia przyszło kilkakrotnie do starć między Niemcami a żołnierzami francuskimi, którzy musieli użyć na postrach broni, aby rozprężyć gromadzące się bandy niemieckie.

Gwałty czeskie na Orawie trwają dalej.

Nowy Targ (PAT) Z okręgu namiestowskiego na Orawie donoszą, że Czesi utworzyli cały szereg band, które włóczą się od wsi do wsi dniem i nocą i napadają bezkarnie ludność polską oraz słowackich zwolenników Polski. Urzędnicy czescy dostarczają tym wędrownym bandytom dokładnych wiadomości o sympatyach Polski, podobnie udzielają im pomocy żandarmi czescy i pocztowi telegrafisci, informujący zapomocą telegrafów i telefonów o każdym kroku Polaków i polskich działaczy. Wszelkie skargi, przedkładane podkomisji, pozostają bez skutku, gdyż dotąd ani razu nie utrzymali Polacy jakiegokolwiek zadosyćuczynienia za napady i pójścia przez Czechów, ani jednego czeskiego agitatora

nie spotkała kara za gwałty. Dnia 31 maja napadnięto w gminie Brezle kupca z Namiestowa Aleksandra Machaja. Banda, podszywająca się pod nazwę tajnej policji, zażądała od niego bezprawnie legitymacji, przeprowadziła osobistą rewizję, a znalazłszy przy nim polską gazetę pobili go kijami i skopała, odgrażając się, że tak i los zgotuje każdemu Polakowi. Tegoż dnia urzędowo napad na woźnicę, który odwoził z Jablonki do Namiestowa polskiego rezydenta. Napadający otwarcie wołali, że napadają go za wożenie Polaków, tylko dzięki sprytności uniknął woźnica pobicia. Czeską bandą kieruje urzędnik czeski, osadzony przez Czechów, Rychtar z Brezy.

Przed zawarciem pokoju łotewsko-niemieckim.

Ryga (PAT) Rokowania niemiecko-łotewskie w sprawie zawarcia pokoju udobiegają końca. Ludność wyraża z tego powodu zadowolenie, w

przekonaniu, że po zawarciu pokoju nastąpi znaczne ożywienie handlu.

Min. Sliwiński za sekwestrem — przeciw zaś min. Bartel.

Warszawa (Tel. M.) Wczorajsze posiedzenie rady ministrów trwało przez pięć godzin i było poświęcone niemal wyłącznie sprawie sekwestru. Ujawniał się przytem w łonie rady ministrów rozbieżność zdań. Minister aprowizacji Sliwiński oświadczył, że pada się do dymisji o ileby sejm odrzucił sekwestr. Zaś minister rolnictwa Bartel zapowiedział dymisję w razie uchwalenia sekwestru.

Komisja aprowizacyjna za sekwestrem.

Warszawa. (PAT) Komisja aprowizacyjna pod przewodnictwem posła Mierzejewskiego w obecności ministra Sliwińskiego uchwalila większością 17 głosów przeciw 14 głosom zniesienia poprzedniej swej uchwały normującej zasadę wolnego handlu ziemioplodami, poczem przystąpiła do szczegółowego rozpatrywania rządowego projektu domagającego się zajęcia ziemioplodów. Dyskusji nad artykułem pierwszym projektu nie wyczerpano.

Wyjazd min. Patka zagranicę.

Warszawa. (Telef. M.) Minister spraw zagranicznych, Patek, wyjechał zagranicę.

Rokowania polsko-czeskie w Paryżu.

Berno Morawskie (PAT). „Lidowe Nowiny“ donoszą z Paryża, że Francya szczególnie zapobiega o to, aby między Polską a Czechami doszło w kwestyi Cieszyńskiego do porozumienia, zanim jeszcze przybędzie na miejsce specjalna komisya. W kołach politycznych czeskich, jak donosi ten dziennik, budzi szczególne zainteresowanie zapowiedziana konferencya ministra spraw zagranicznych Benesza z polskimi pełnomocnikami, którzy znajdują się w Paryżu, z okazji podpisania pokoju z Węgrami. Minister Benesz, który miał wyjechać z Paryża w poniedziałek, przedłużył swój pobyt o kilka dni.

Praga (PAT). „Venkov“ donosi z Paryża: W kołach politycznych panuje przekonanie, że koalicya proponuje rządowi polskiemu i czeskiemu, aby się pogodziły w sprawie Cieszyńskiego, względnie aby powierzyły sprawę sądowi rozjemczemu, przyczem rolę sędziego rozjemczego miałoby odegrać jedno z państw neutralnych.

Myśl ta, jak donosi dziennik, ma wkrótce przybrać konkretne kształty, a projekt będzie przez Paryż przedłożony ob rządowi.

Dyskusya nad ustawą o lichwie.

Warszawa. (PAT) Marszałek oznajmia, iż we szli do Sejmu, jako posłowie z Pomorza Albrecht Luedecke, Karol Daczke, Gustaw Heike, Ernest Bardecki, Erwin Hasbach, ksiądz Bernard Łosiński i ksiądz Feliks Bolt. Po odczytaniu szeregu interpelacji przystąpiono do obrad nad ustawą o podatku od skrzynek depozytowych i że według obliczenia podatek ten wyniesie 2 do 3 milionów rocznie, ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu z kilkoma zmianami.

Przystąpiono do omawiania ustawy o lichwie. Głos zabrał poseł Grzędziński zaznaczając, iż wytepić lichwę może tylko wzmożona wytwórczość i odbudowa warsztatów pracy. Sądownictwo pozostawia się ustalenie sprawdzenia co nazywamy kalkulacją a co lichwą.

Kara za lichwę przewiduje konfiskatę całego majątku, a nawet karę śmierci.

Posel Rudnicki krytykuje działalność niższych funkcyjaryuszów urzędu walki z lichwą, którzy tylko czekają na prowizję i łapówki. Mówca żąda, aby do walki z lichwą powołać czynniki obywatelskie.

Pos. Fichna zarzuca urzędowi, iż nie zapoznał ogółu społeczeństwa ze swoją działalnością drogą prasy i wypowiada się za odebraniem Urzędowi walki z lichwą kompetencji sądowej.

Minster sprawiedliwości Hebdziński oświadcza się przeciw poprawkom, odnoszącym się do Urzędu walki z lichwą. Sejm ma władzę ustawodawczą, ale w sprawach mniejszej wagi ma prawo delegacji tej władzy. Na tem rozprawę odroczone.

Biłgoraj na cele patriotyczne.

Biłgoraj (PAT) Sejmik powiatowy na posiedzeniu w dniu 1 bm. postanowił wyasygnować ze swoich funduszy dyspozycyjnych kwotę 25 tysięcy marek na rzecz budowy floty polskiej i 25 tysięcy marek na rzecz akcji plebiscytowej.

Bolszewicy zamordowali członka konsulatu japońskiego.

Rewel (PAT) Misyja japońska w Rewlu przesłała prasie tutejszej komunikat o ohydnym mordzie, dokonanym przez bolszewików na członku konsulatu japońskiego w Mikołajewsku nad Amurem, przyczem misya ta wyraża zdanie, że fakt ten może pociągnąć za sobą poważne następstwa.

Prezydent Y. M. C. A.

PREZYDENT Y. M. C. A. W KRAKOWIE Wczoraj przybył do Krakowa prezydent popularnej już u nas amerykańskiej organizacji Y. M. C. A. dr Mott, celem przybycia którego jest także i stawienie organizacji wśród naszej młodzieży. Po południu odbyło się na jego cześć zgromadzenie w auli Uniw. Jagiellońskiej, na które przybyło kilkuset uczestników, zarówno zśród młodzieży uniwersyteckiej i grupy profesorów, jak i interesujących się ruchem osobistości z miasta.

100

SAMOCZODÓW CIĘŻAROWYCH o ładudze 3—4 ton na pełnych gumach pierwszorzędnych fabryk jak: HORCH, BENZ-GAGENAU, STOEWER, DIXI, OPEŁAL, AG, BERGMANN, VOMAG, ARBENZ, HASSA, LLOYD itd. ma natychmiast do odstąpienia: 1011

TECHNICZNY DOM HANDLOWY
»AUTO-STAR«
w Krakowie, ul. Ślawkowska 32.

W celu urządzenia zjazdu

Stanisława Klossnerówna, nauczycielka Krosna, powiat Staszów, prosi koleżanki, które ukończyły seminarium w 1920 r. w Stanisławowie o podanie adresów. 1511

Mundantkę

przyjmie zaraz adwokat Dr. Druks, Kraków, Szeńska 7 1518

OBRODNIK potrzebny zaraz. Zgłoszenia osobiste. Koszta kolei zwracam. Kalwaryja, dwór Brody „R”. 1520

SPÓLNIKA (CZKI) chrześć. z niewielkim kapitałem i średnim lecz jasnym lokalem w Krakowie, poprzukuje do wyrobu artykułów galanteryjnych i zabawkowych, dotychczas masowo sprowadzanych z zagranicy. Produkcja tania i łatwa. Współpraca artyst. lub administr. chętnie. Biuro dzienn. „Ruch”, ul. Szczepańska pod „Nowy przemysł”. 1512

W GDANSKU I OKOLICY można nabyć większą ilość realności nader przystępnie. Wiadomość: Gdańsk, Hotel Vanselov. 1514

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią lub pokoju z piecem kuchennym dla bezdzietnego małżeństwa. Zgłoszenia pod „Małżeństwo” do biura ogłoszeń „Promień”, ul. Garbarska 26. 1508

WÓZEK DZIECINNY w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość w Biurze ogłoszeń Fel. Stattera, Grocka 13. 1515

ZUBIONO papiery wojskowe na nazwisko Łukasz Kamiński, Kraków, Asnyka 5. 1517

W SIAŻKĘ WOJSKOWĄ zagubili: K. i Andrzej Warchol z Kamienia pow. Nisko via Rudnik II. Stanisław Socha ur. r. 1899 również z Kamienia. Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot. 1495

CHŁOPCÓW do posyłek i roboty przyjmie zaraz Fabryka chem.-kosmetyczna „Derma”, Podzamcze 14. Zgłoszenia tylko popołudniu między godz. 3—4. 1503

Fabryka stolarska Józefa Jończygo w Nowym Targu przyjmie zaraz

kilkunastu czeladzi stolarskich

do robót budowlanych i meblowych. Apropowizacja i mieszkanie zapewnione. 1488

Buchaltera

samodzielnego przyjmie natychmiast Spółka automobilowa „Motor”, Kraków Dębniaki, Barska 12. 1490

Poszukuje się dla fabryki (zachodnia Małopolska)

Inżyniera Mechanika

z długoletnią praktyką zawodową, rutynowanego kierownika ruchu fabrycznego, obznajomionego z kalkulacją fabryczną oraz

1 asystenta kierownika ruchu

stanowisko do objęcia natychmiast. Warunki według umowy. Mieszkanie i aprowizacja zapewnione. Oferty szczegółowe pod „Maszyny rolnicze” „Standard” do „Ruchu”, Kraków, Szczepańska 9. 1519

OBWIESZCZENIE.

Celem obsadzenia połączonej z trafiką

GŁÓWNEJ SKŁADOWNI TYTONIU V SKAWINIE

rozpisuje podpisana Dyrekcja okręgu skarbowego
POSTĘPOWANIE KONKURENCYJNE.

Należyce ostemplowane i udokumentowane oferty przy dołączeniu kwitu na złożone w filialnej Kasie krajowej w Krakowie wadium w kwocie 5.600 Mk wnieść należy najpóźniej do dnia 22 czerwca 1920 do godziny 12 w południe w zapieczętowanych kopertach na ręce Dyrektora Okręgu skarbowego w Krakowie.

Inwalidzi wojenni oraz wdowy i sieroty po poległych na wojnie oficerach i żołnierzach polskiej narodowości mają pierwszeństwo przed innymi oferentami, o ile zgodzą się na ustaloną przez władzę sprzedaży prowizję.

Bliższych informacji zasięgnąć można w Dyrekcji okręgu skarbowego w Krakowie, ulica Kanonicza 17, względnie w Nadzorze kontroli skarbowej w Krakowie ul. św. Filipa 3. 1440

Dyrekcja okręgu skarbowego
w Krakowie.

NAPRAWY PRIMUSÓW

naczyń blaszanych, lodowni pokojowych i restauracyjnych dachów, dzwonek elektrycznych, wodociągów wykonawca najszybciej i najtaniej

Wytwórnia przedmiotów metalowych

Müller i Puchalski

Roboty i zlecenia przyjmuje Biuro miastowe Rynek 17/8 w podwórzu (dawno Biuro „Lot”) lub Wytwórnia, ul. Czyżysta 14. 1255

DZIEWCZĘTA DO PAKWANIA

przyjmie zaraz Fabryka chem.-kosmetyczna „Derma”, Podzamcze 14. Zgłoszenia tylko popołudniu między 3—4. 1502

Administracja „Rybaka Polskiego”

Warszawa, ul. Koszykowa 1. 20

ze względu na liczne zgłaszanie się o numery pojedyncze „Rybaka Polskiego” administracja oznajmia, że sprzedaż pojedynczych numerów „Rybaka Polskiego” prowadzi Polskie Towarzystwo Księgarskie koleją „RUCH” na stacjach kolejowych i Księgarnia M. ARCTA w Warszawie, ul. Nowy Świat 1. 35. Numer pojedynczy wynosi mk 2 fen. 50. — Administracja „Rybaka Polskiego” przyjmuje tylko prenumeratę, która wynosi rocznie mk 30, półrocznie mk 15 i ogłoszenia, które wynoszą od 1 b. m. przed tekstem mk 4 za wiersz petitowy i po tekście mk 3 za taki sam wiersz. Strona dla ogłoszeń zawiera trzy szpalty. 1509

Numer ostatni „Rybaka Polskiego” zawiera treść: O zagospodarowaniu wód dzikich. O węgorzn. Przepisy prawne dla rybolowstwa. O fokach w morzu Bałtyckim. Rybacy morscy i kupcy ryb morskich. Listy. Wiadomości różne.

CYKORYĘ

ORAZ WSZELKIE ARTYKUŁY KOLONIALNE

MURTOWO OFERUJE DOM HANDLOWY

ST. JONAS i IGN. BAUMZWEIGER

WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 57. ADRES TELEGR. „BOLIRA”.

HURTOWY SKŁAD TOWARÓW KOLONIALNYCH

BR. MIKOŁAJTYS

Poselska 18 (narożnik Grodzkiej)

poleca P. T. Kupcom, Składnicom i Konsumom Marmoladę, pieprz, ziele angielskie, imbir, orzechy włoskie, kakao, herbatniki, cukry wina austriackie i węgierskie i t. p.

po cenach najniższych. 1470